

ΑΓΓΛΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ 1949

THE INSTRUMENTS OF MUSIC. By Robert Donington. Edit. Melhuën & Co Ltd. London. — Το βιβλίο αυτό είναι μία αξιοθαύμαστη για τη μεθοδική της διάταξη όργανογνώσια, που προσφέρει εξαιρετικές πληροφορίες σε κάθε μουσικό ή μουσικόφιλο, κυρίως όμως στους σπουδαστές της μουσικής, κατατοπίζοντας τους, με λεπτομερή πληροφορία και ξεκάθαρη σαφήνεια, σε πολυδαίδαλο ζήτημα της τεράστιας ποικιλίας των μουσικών ήχοχρωμάτων, των οργάνων που τὰ παράγουν. και τοῦ αισθητικοῦ συνδυασμοῦ των.

Ἡ συγγραφὴς του παρουσιάζει πρώτα - πρώτα, σχηματικά και σύμφωνα με τοὺς κανόνες τῆς ἀκουστικῆς, τίς παλμικές δονήσεις τῶν ήχοχρωμάτων τῶν κυριώτερων ἐκπρόσωπων κάθε οικογενείας οργάνων, ἀποκλειστικά ἀπὸ τὴν ὄψη τοῦ φυσικοῦ φαινομένου. Μετά, ἐξετάζοντας τοὺς ἠχογόνους παράγοντες ἀπὸ τὴν τεχνική τους ὄψη, καθὼς και τὰ διάφορα ήχοχρώματα ἀπὸ τὴν αισθητικὴ τους πλευρὰ, μᾶς ἐνημερώνει σὸ πῶς, ἀπὸ τὸ, σύμφωνα με τοὺς κανόνες τῆς αισθητικῆς, συνδυασμοῦ τους δημιουργεῖται ἕνα πραγματικὸ μουσικὸ ἔργο.

Στὸ δεύτερο μέρος τοῦ βιβλίου, ὁ κ. Donington ἀφοῦ χωρίσει τὰ ὄργανα σὲ οικογενείες και σὲ εἶδη, καταπίπτει μὲ τὴ λεπτομερῆ ἀνάπτυξη τῆς λειτουργίας τῶν διαφόρων αὐτῶν εἰδῶν κάθε οικογένειας, καθὼς και τῶν αἰτίων στὰ ὁποῖα ὀφείλεται ἡ διαφορά τῶν ήχοχρωμάτων που χαρακτηρίζει ἕνα αὐτὰ τὰ ὄργανα.

Στὸ τρίτο μέρος, ὁ συγγραφὴς μᾶς δίνει μιὰ σύντομη ἀλλὰ ἐξαιρετικὰ διαφωτιστικὴ περιγραφή ἑλων τῶν οργάνων που χρησιμοποιήθηκαν σὲ κάθε ἐποχὴ τῆς μουσικῆς, ἀρχινώντας ἀπὸ τὸ μεσαιῶνα, καθὼς και αὐτῶν που χρησιμοποιοῦνται σήμερα, ὡς τὰ νεώτατα ἠλεκτροφωνικά ὄργανα, που ἡ καταπληκτικὴ ποικιλία τους εἶναι σχεδὸν ἄγνωστη στὸν τόπο μας.

Τέλος μᾶς παρουσιάζει τὰ διάφορα ὄργανα σὸ ρόλο που ἔπαιζαν ἢ που παίζουν σὲ κάθε εἰδους μουσικῆ ἐκδήλωση: στὸ ὄλοο, στὴ μουσικὴ δωματίου, ἢ στὶς συμφωνικὲς συναυλίες.

Ἐνα, ἐξαιρετικὰ χρήσιμο γιὰ τὸν ἀναγνώστη, συμπλήρωμα, που ἀποτελεῖται ἀπὸ μιὰ ἐπεξηγήση τῶν τεχνικῶν ὄρων και τῶν συμβόλων τῆς μουσικῆς σημειογραφίας που χρησιμοποιεῖ ὁ συγγραφὴς κλείνει τὸ ἔργο αὐτό.

Γενικὰ ὁ ἀναγνώστης θὰ βρεῖ, μέσα στίς 175 καλοτυπωμένες σελίδες αὐτοῦ τοῦ βιβλίου, μιὰ θετικὴ ἀπάντηση γιὰ κάθε ὄργανολογικὸ ζήτημα, που ἀσφαλῶς θὰ τὸν ἀπασχολεῖ, ζωντανεμένη ἀπὸ τὴν πλούσια και τέλεια κατατοπιστικὴ—κυρίως γιὰ ὅτι ἀφορᾶ τὰ ὄργανα τῆς συμφωνικῆς ὀρχήστρας—εἰκονογράφηση τοῦ ἀξιολογώτατου αὐτοῦ ἔργου.

CÉSAR FRANCK. By Norman Demuh. Edit. Dennis Dobson Ltd. London. — Τὸ πρῶτο αὐτὸ ἀγγλικὸ βιβλίο που γράφηκε γιὰ τὸ Σεζάρ Φράνκ, εἶναι ὄξιο ὄχι μόνο τοῦ μεγάλου αὐτοῦ δασκάλου, ἀλλὰ και τοῦ συγγραφέα του, κ. N. Demuh, συνθέτη, παιδαγωγοῦ και μουσικολόγου ἐξαιρετικῆς ἀξίας. Και τοῦμῶ νὰ πῶ ὅτι ἡ

μελέτη αὐτὴ εἶναι ἴσως ἡ καλύτερη ἀπ' ὅσες γράφθηκαν ὡς τώρα γιὰ τὸν «Ἀγγλικὸ πατέρα» — ὅπως ἀποκαλοῦσαν τὸ Φράνκ οἱ μαθητὲς του — που ἡ συμβολὴ του στὴ λαμπρὴ δόνηση τῆς μοντέρνας μουσικῆς εἶναι ἀναμφισβήτητα τεράστια. Ἡ σημασία τοῦ συνθετικοῦ ἔργου τοῦ Φράνκ, κι ἡ ἐπιρροή του πάνω στοὺς σύγχρονους του και τοὺς μεταγενέστερους του συνθέτες, ὑποτιμημένη ἀκόμη ἐδῶ και λίγα χρόνια, σήμερα, σὺν τὴν ἀντικρύζουμε με τὴν προοπτικὴ τῆς χρονικῆς ἀπόστασης φαίνεται τόσο καθαρὰ διαγραμμένη, ὡστε δὲ διστάζουμε νὰ συμφωνήσουμε με τὸν κ. Demuh, που ὑποστηρίζει, με πεστικτικὰ ἐπιχειρήματα, ὅτι ὁ Φράνκ εἶναι ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς τρεῖς μεγάλους δημιουργοὺς τῆς μοντέρνας μουσικῆς. Κι ὅτι, ὅπως ὁ Μπερλιόζ στὴν τέχνη τῆς ὀρχήστρας, κι ὁ Βάγκνερ στὸ λυρικό δράμα, ἔτσι κι ὁ Φράνκ ἀνοίγει καινούριους ὁρίζοντες στὴ συμφωνικὴ μουσικὴ.

Τὸ ἔργο αὐτό τοῦ κ. Demuh δὲν εἶναι μιὰ ἀπλή βιογραφία τοῦ συνθέτη τῶν **Συμφωνικῶν παραλλαγῶν**, ἀλλὰ κυρίως μιὰ μοναδικὴ, γιὰ τὴ λεπτομερειακὴ τῆς παρατηρητικότητά και ἀπόλυτὴ εὐθυκρισία τῆς, ἀναλυτικὴ κριτικὴ μελέτη δλόκληρου τοῦ ἔργου τοῦ Φράνκ, πλουτισμένη με ἄφθονα μουσικά παραδείγματα. Ἐτσι, τὸ βιβλίο αὐτό παρουσιάζεται με ἀξίωση ἀπόλυτα ἐπιστημονικῆς πηγῆς, χωρὶς ὅμως αὐτὴ του ἡ ἰδιότητα νὰ τὸ κάνει δυσπρόσιτο στὸ εὐρύτερο φιλόμουσο ἀναγνωστικὸ κοινὸ, που, διαβάζοντας τὸ, θὰ νιώσει ὅλη τὴ βαθεῖα συγκίνηση που ἀναδίνεται μέσα ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινο στοιχείο που κυριαχεῖ στὸ ἔργο τοῦτο. Εἶναι ἐπίσης ἀξιοθαύμαστος ὁ τρόπος με τὸν ὁποῖο ὁ κ. Demuh υποθετῆ τὸν Φράνκ μέσα στὴν ἐποχὴ του, πλαισιωνώντας τον με τοὺς σύγχρονους του συνθέτες και μαθητὲς του, Castillon, Duparc, Chausson, Ropartz, Borde, Breuille και Vincent d' Indy, που ἀπέτελεσαν τὴ λαμπρὴ ἐκείνη γαλλικὴ μουσικὴ πλειάδα, τὴ γνωστὴ με τ' ὄνομα «**Gruppe Frankiste**».

Σ. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗΣ